

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА РЕЛІГІЄЗНАВСТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК.10 «ЛЮДИНОТВОРЧА СУТНІСТЬ КУЛЬТУРИ»

для аспірантів спеціальності 033 Філософія

галузь знань 03 Гуманітарні науки

Івано-Франківськ – 2022 рік

Робоча програма з «Люди́нотворча сутність культури» для аспірантів спеціальності 033 Філософія. – «26» серпня, 2022 р. – 10 с.

Розробник:

к. філос. н, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства Гайналь Тетяна Олександрівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Протокол від «26» серпня, 2022 р. № 1

Завідувач кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства

М.В. Дойчик

Схвалено методичною комісією філософського факультету

Протокол від «5» вересня 2022 р. № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність: 033 Філософія (шифр і назва)		
Модулів – 3		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента – 9	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Доктор філософії	Лекції	
		20 год.	20
		Семінарські	
		10 год.	10
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: екзамен			

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розкрити специфіку людинотворчої сутності культури в ракурсі філософсько-культурологічної рефлексії і подати її як цілісність, базуючись на системному підході до вивчення розвитку світової філософської думки; надати систему знань про культуру («другу природу») як людинотворче явище в їх динаміці;

Завдання: у результаті вивчення дисципліни аспіранти повинні знати

- систему знань про культуру, освіту, науку, техніку та їх роль у розвитку людства та становленні особистості;
- зміст базових творів мислителів;
- спеціальні терміни та поняття; вміти
- орієнтуватись в головних проблемах та поняттях філософії культури, філософії творчості та особистісного консалтингу;
- мати навички методологічного та теоретичного аналізу філософських аспектів культурно-історичного та освітнього процесів;
- застосовувати історичний, структурно-функціональний, семіотичний, біографічний, психоаналітичний та інші методи для дослідження культури та її основних елементів (мистецтва, фольклору, науки, історичні та духовні цінності).

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Світ людини і світ культури

Тема 1. Підходи до визначення культури.

Тема 2. Світ матеріальний і світ духовний як об'єктивний і суб'єктивний способи освоєння дійсності. Стихійна і свідомі форми людського буття

Тема 3. Культура як сфера конфлікту між «природним» і «штучним»

Тема 4. Дихотомія «культура – цивілізація»

Змістовий модуль 2. Особистісне сприйняття культури.

Тема 5. Соціалізація особистості

Тема 6. Проблема розуміння цінностей культури

Тема 7. Проблема гуманізму і відповідальності

Змістовий модуль 3. Культура і творчість

Тема 8. Творчість у контексті культури. Формування теорії творчості

Тема 9. Види, структура, закономірності культуротворчості

Тема 10. Творча діяльність як самореалізація особистості

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Модуль 1														
Змістовий модуль 1. Світ людини і світ культури														

Тема 1. Назва	Підходи до визначення культури.	2	2			6		2	2			6
Тема 2. Назва	Світ матеріальний і світ духовний як об'єктивний і суб'єктивний способи освоєння дійсності. Стихійна і свідомі форми людського буття	2				6		2				6
Тема 3. Назва	Культура як сфера конфлікту між «природним» і «штучним»	2				6		2				6
Тема 4. Назва	Дихотомія «культура – цивілізація»	2	2			6		2	2			6
Разом за змістовим модулем 1		8	4			24		8	4			24
Змістовий модуль 2. Особистісне сприйняття культури.												
Тема 5. Назва	Соціалізація особистості	2				6		2				6
Тема 6. Назва	Проблема розуміння цінностей культури	2	2			6		2	2			6
Тема 7. Назва	Проблема гуманізму, відповідальності та виховання	2				6		2				6
Разом за змістовим модулем 2		6	2			18		6	2			18
Змістовий модуль 3. Культура і творчість												
Тема 8. Назва	Творчість у контексті культури. Формування теорії творчості	2				6		2				6

Тема 9. Назва	Види, структура, закономірності культуротворчості	2	2			6		2	2			6
Тема 10. Назва	Творча діяльність як самореалізація особистості	2	2			6		2	2			6
Разом за змістовим модулем 3		6	4			18		6	4			16
Усього годин		20	10			60		20	10			60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Культуротворчість у предметному полі постнекласичної філософії. Антропологічні основи культуротворчості	2
2	Трансформації культуротворчих процесів сучасності. Основи та тенденції	2
3.	Особистість і культура: модули взаємодії	2
4.	Чоловіче і жіноче начала в культуротворчому процесі	2
5	Постлюдина: трансгуманізм і футурологія	2
	ВСЬОГО:	18

6. Самостійна та індивідуальна робота

№ з/п	Орієнтовний перелік тем	Кількість годин
1	Синтетичність культурантропологічного ракурсу	6
2	Укорінення культуротворчої здібності у «природі людини»	7
3	Свобода як антропологічна умова культуротворчості	7
4	Екзистенційні стани як основи культуротворчості. Рациональне і ірраціональне в культуротворчому процесі	7
5	«Стать», «гендер», «жіноче/чоловіче начало культури»: єдність і відмінність. Жіноче і чоловіче начало в архаїці: «гендерний паритет» первісності	7
6	Структурні відмінності архаїчного типу культуротворчості від культуротворчих процесів у цивілізаційному бутті	7
7	Основи системності культуротворчості і проблема історичної типології культури.	7

8	«Криза культури» в культурантропологічному ракурсі. Контркультура та пошук нової структури культуротворчого процесу	7
9	Буття-в-культурі як онтологічна реальність (пост)сучасності	7
	ВСЬОГО:	60

7. Рекомендована література

1. Андрущенко В. П. Організоване суспільство: Проблеми суспільної самоорганізації та інституалізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть: Досвід соціально-філософського аналізу: у 2 кн. Київ. Знання України, 2018.
2. Артеменко А.П. Від глобалізації до індивідуалізації: топологія міжкультурної взаємодії: монографія. Х.: Щира садиба плюс, 2014. 216 с.
3. Бадьо А. Століття. Львів : Кальварія; Київ: Ніка-Центр, 2014. 304 с.
4. Вейн П. Чи вірили греки у свої міфи? Львів: Каменяр, 2003. 170 с.
5. Гатальська С.М. Філософія культури. К.: Либідь, 2005. С. 44-101.
6. Голянич Михайло. Футурологія. Філософія майбуття: монографія. Ів.-Франківськ: Лілея-НВ, 2017 . 540 с.
7. Гьосле В. Практична філософія в сучасному світі / Пер. з нім., примітки та післямова А.Єрмоленка. К.: Лібра, 2003. 248 с.
8. Кримський С.Б. Запити філософських смислів. – К.: ПАРАПАН, 2003. 240 с.
9. Лук'янець В.С., Соболь О.М. Філософський постмодерн: Навчальний посібник для викладачів, аспірантів, студентів вузів, які спеціалізуються в галузі гуманітарних дисциплін. К.: Абрис, 1998. 352 с.
10. Маєр-Абіх К.М. Повстання на захист природи. Від довкілля до спільносвіту / Переклад з нім., післямова, примітки А. Єрмоленка. К.: Лібра, 2004. 193 с.
11. Макінтайр Лі. Постправа. Київ. ArtHuss, 2021. 208 с.
12. Мартен Д. Метаморфози світу: Соціологія глобалізації / Домінік Мартен, Жан-Люк Мецжер, Філіп П'єр; Пер. з фр. Є. Марічева. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2005. 302 с.
13. Мороз Оксана. Нація овочів? Як інформація змінює мислення і поведінку українців. Київ : Yakaboo Publishing, 2021. 288 с. : іл.
14. Мороз О. Як не стати овочем. Інструкція з виживання в інфопросторі. Х. : Віват, 2021. 208 с.
15. Ніколс Т. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими. Київ. Наш формат. 240 с.
16. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. Л.: Магнолія плюс, 2005. 506 с.
17. Петрушенко В.Л. Філософське знання: онтологія, епістемологія, аксіологія. Л.: Ахілл, 2005. 320 с.
18. Платон. Діалоги. Пер. з давньогр. К.: Основи, 1995. 394 с.
19. Почепцов Георгій. Виртуальні війни. Фейки. Харків: Видавництво «Фоліо», 2019. 512 с.
20. Почепцов Г. Токсичний інфопростір. Як зберегти ясність мислення і свободу дії. Харків. Vivat, 2022. 384 с.
21. Сінгер П.В., Брукінг Т. Емерсон. Війна лайків. Зброя в руках соціальних мереж. Харків. Клуб сімейного дозвілля. 2019, 320 с.
22. Томас Н. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими / пер. з англ. Євгенія Кузнецова. Київ : Наш формат, 2019. 240 с.
23. Фрідмен Томас Л. Лексус і оливкове дерево: Зрозуміти глобалізацію / Пер. з англ. Львів: Ї, 2002. 626 с.

24. Фукуяма Ф. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості. Київ. Наш формат. 2020, 192 с.
25. Шабанова Ю. О. Філософія культури : підручник / Ю. О. Шабанова. Дніпро : ЛІРА, 2019. 240 с.

Робоча програма з навчальної дисципліни “Люди́нотворча сутність культури” для здобувачів 3 освітнього рівня (доктора філософії).

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2023-2024 навчальний рік на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Розділ програми дисципліни	робочої навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол засідання кафедри філософії, соціології та релігієзнавства від «__» _____ 2023 р.
№ ____

Робочу програму схвалено методичною комісією факультету психології
Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни “Люди́нотворча сутність культури” для здобувачів 3 освітнього рівня (доктора філософії).

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2024-2025 навчальний рік на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Розділ програми дисципліни	робочої навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол засідання кафедри філософії, соціології та релігієзнавства від «__» _____ 2024 р.
№ ____

Робочу програму схвалено методичною комісією факультету психології
Протокол № __ від «__» _____ 2024 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни “Люди́нотворча сутність культури” для здобувачів 3 освітнього рівня (доктора філософії).

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2025-2026 навчальний рік на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Розділ програми дисципліни	робочої навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол засідання кафедри філософії, соціології та релігієзнавства від «__» _____ 2025 р.
№ ____

Робочу програму схвалено методичною комісією факультету психології
Протокол № __ від «__» _____ 2025 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни “Люди́нотворча сутність культури” для здобувачів 3 освітнього рівня (доктора філософії).

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2026-2027 навчальний рік на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Розділ програми дисципліни	робочої навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол засідання кафедри філософії, соціології та релігієзнавства від «__» _____ 2026 р.
№ ____

Робочу програму схвалено методичною комісією факультету психології
Протокол № __ від «__» _____ 2026 р.